

steller
R. Vroonland

Leiden
25 juni 2020

Onderwerp

Uittredingsbepaling in de tekst van de Gemeenschappelijke regeling BSGR

Samenvattend

De Raad van State heeft onlangs (22 april jl.) advies uitgebracht over een voorgenomen wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Met deze wetswijziging wordt voornamelijk beoogd de politieke verantwoording over samenwerkingsverbanden te versterken. Daarmee geeft het kabinet invulling aan een afspraak uit het regeerakkoord.

Eén van de onderwerpen die ook in deze voorgenomen wetswijziging wordt meegenomen is de verplichte opname van een invulling van een uittredingsbepaling in de tekst van de gemeenschappelijke regeling zelf. Nu wordt de invulling hiervan veelal overgelaten aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling zelf, zo ook bij de BSGR.

Dat wil zeggen dat de tekst van de gemeenschappelijke regeling van de BSGR hierop zal moeten worden aangepast. Of de voorgenomen wetswijziging al per 1 januari 2021 van kracht zal worden is nog niet bekend, het advies van de Raad van State is nog niet beschikbaar.

Inhoudelijk

In het voorstel 'Beleid reserves bij toe- c.q. uittreding (uit het samenwerkingsverband)' voorgelegd aan het algemeen bestuur in de vergadering van 17 oktober jl. is al aangegeven dat de huidige tekst met betrekking tot de kosten van uittreding door een deelnemer aanpassing behoeft.

Door het algemeen bestuur van de BSGR is op 27 maart 2014 met een uittredingsbepaling ingestemd, waarbij, alvorens deze bepaling vast te stellen, vooraf aan de individuele bestuursleden de gelegenheid is gegeven om deze aan hun respectievelijke dagelijks besturen voor te leggen. Deze zelfde uittredingsbepaling is in de met de individuele deelnemers in 2019/2020 afgesloten standaard Dienstverleningsovereenkomst opgenomen.

Deze tekst luidt als volgt:

"Uittredingsbepaling

In de vergadering van 27 maart 2014 heeft het algemeen bestuur van de BSGR met betrekking tot de financiële consequenties ten aanzien van het uittreden van een deelnemer aan de BSGR als volgt besloten:

- indien een deelnemer wenst uit te treden dan dient zij een opzegtermijn van ten minste één jaar in acht te nemen;
- t.a.v. de uittredingskosten:
 - de incidentele uittredingskosten worden volledig aan de uittredende deelnemer doorbelast;

- de financiële verplichtingen van de uittredende deelnemer worden lager vastgesteld, indien en voor zover de kosten voor het aan die deelnemer toe te rekenen aantal fte voor de BSGR afnemen, omdat het als gevolg van de uittreding ontstane teveel aan fte door de uittreder wordt overgenomen,

en

- indien de uittredende deelnemer geen fte overneemt, het aan die deelnemer doorbelasten van de (daadwerkelijk te maken) salariskosten gedurende maximaal vier jaren, waarbij in het eerste en tweede jaar 100%, in het derde jaar 75% en in het vierde jaar 50% van de salariskosten wordt doorbelast;
- de hoogte van de door te belasten salariskosten wordt bepaald op basis van voorcalculatie op het moment van uittreding (per einde kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin de opzegging is gedaan);
- er een korting op de aan de uittredende deelnemer door te belasten salariskosten wordt verleend, naarmate de opzeggingsperiode langer is dan ten minste één jaar.”

Deze uittredingsbepaling is met name toegespitst op de personele kosten (beperkt tot de salariskosten) en de incidentele uittredingskosten. Op grond van de voorgestelde wijziging van de tekst van artikel 9 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (het artikel waarin wordt voorgeschreven wat er in de tekst van een gemeenschappelijke regeling moet worden opgenomen) dient de uittredingsbepaling evenwel ruimer te worden opgesteld en dienen er ook afspraken te worden gemaakt over de overige aspecten van de BSGR waaraan financiële consequenties zijn verbonden.

In het wetsvoorstel dat nu voorligt gaat het 1^e lid van artikel 9 van de wet namelijk als volgt luiden:

“De regeling houdt bepalingen in omtrent wijziging, opheffing, toetreding en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon, bedoeld in artikel 8, eerste en derde lid, en de deelnemende gemeenten en de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden, met inachtneming van artikel 1.”

De geel gearceerde tekst is, ten opzichte van de huidige tekst, toegevoegd.

Nb. opgemerkt wordt dat dit artikel onder de algemene bepalingen van de wet valt en daarmee ook van toepassing is op samenwerkingsverbanden waarbij andere lokale overheden dan gemeenten zijn aangesloten.

In de Memorie van Toelichting op deze aanvulling op het wetsartikel wordt nadrukkelijk aangegeven dat met deze toevoeging in de uittredingsbepaling in ieder geval afspraken moeten worden gemaakt over de gevolgen voor het vermogen van de gemeenschappelijke regeling. Waarbij dan gedacht moet worden aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen.

Alvorens een exacte uittredingsbepaling te formuleren dient er consensus te bestaan over het principe op basis waarvan de uittredingskosten van een individuele uittredende deelnemer worden berekend.

Voorgesteld wordt om daarbij uit te gaan van drie uitgangspunten:

1. De begroting van de BSGR voorafgaand aan het jaar van uittreden van een deelnemer gecorrigeerd op basis van de laatste begrotingswijziging over dat jaar (dat wil zeggen dat er op voorcalculatorische basis een indicatie kan worden afgegeven, waarna op nacalculatorische basis definitief wordt afgerekend);
2. Het procentueel aandeel van de uittredende deelnemer in de genoemde begroting van de BSGR in het jaar voor uittreding.

De begroting van de BSGR omvat grotendeels de elementen die ook worden benoemd in de Memorie van Toelichting bij het aangepaste artikel 9. Eén element ontbreekt in deze dan nog en dat zijn de eventueel aanwezige reserves en/of voorzieningen.

3. Op de uittredingskosten wordt in mindering gebracht het aandeel van de uittredende deelnemer in de bij de BSGR aanwezige algemene reserve. Ook dit deel wordt dan weer berekend op basis van het procentueel aandeel van de uittredende deelnemer in de betreffende begroting van de BSGR in het jaar voor uittreding. Eventueel bestaande bestemmingsreserves worden niet in mindering gebracht op de uittredingskosten, tenzij deze (deels) specifiek ten behoeve van de uittredende deelnemer zijn ingesteld. In dat geval worden deze dan ook (deels) in mindering gebracht op de uittredingskosten. Omdat een deelnemer zich voor minimaal 5 jaar aan de BSGR verbindt (zie artikel 38, lid 2 van de GR) mag worden verondersteld dat een uittredende deelnemer in die periode of een bijdrage heeft geleverd aan de opbouw van reserves of een bijdrage aan de instandhouding van bestaande reserves.

Indien een uittredende partij bereid is om, in overleg, personeel over te nemen, en hiermee een deel van de toekomstige structurele kosten van de BSGR wordt gemitigeerd, dan zal hiermee bij de bepaling van de omvang van de uittredingskosten rekening worden gehouden. Op welke wijze een eventuele besparing op loonkosten bij de BSGR aan een uittredende partij in mindering wordt gebracht op de hoogte van de uittredingskosten dient in het op te stellen liquidatieplan verder te worden uitgewerkt (artikel 38, lid 5 van de Gemeenschappelijke regeling).

Daarnaast dient dan te worden bezien over welke periode een uittredende deelnemer de aldus berekende uittredingskosten nog aan de BSGR verschuldigd is.

In de huidige bepaling is hiervoor een periode van 4 jaar opgenomen. In de eerste twee jaar bedraagt de bijdrage nog 100% van de uittredingskosten (nu nog bestaand uit alleen salariskosten), in het 3^e en 4^e jaar bedraagt dit respectievelijk 75 en 50% van de uittredingskosten. Voorgesteld wordt om deze afbouw van de uittredingskosten ook in de toekomst te blijven hanteren.

Ook de incidentele uittredingskosten die de BSGR en haar 'achterblijvende' deelnemers moeten maken, naast de eigen kosten van de betreffende uittredende deelnemer, blijven voor rekening van de uittredende partij komen. Deze kosten dienen ook in het op te stellen liquidatieplan nader te worden uitgewerkt.

Voor het uittreden uit de gemeenschappelijke regeling blijft van toepassing dat een opzegtermijn van ten minste één (kalender)jaar in acht moet worden genomen. Indien een langere opzegtermijn in acht

wordt genomen door een uittredende partij mag van de BSGR worden verwacht dat hiermee bij de financiële planning, voor zover mogelijk, in redelijkheid rekening wordt gehouden en wordt getracht de uittredingskosten te beperken. Opgemerkt wordt dat dit in voorkomende gevallen ook hogere kosten tot gevolg kan hebben.

De nu voorgestelde invulling van de op te stellen uittredingsbepaling ligt in lijn met de gedachte van de bestaande 'beperkte' uittredingsbepaling.

Advies

Het Algemeen bestuur wordt gevraagd:

- Kennis te nemen van het voorstel 'Uittredingsbepaling in de tekst van de Gemeenschappelijke regeling BSGR';
- In te stemmen met het voorstel om een uittredingsbepaling in de tekst van de Gemeenschappelijke regeling van de BSGR op te nemen, waarbij de omvang van de uittredingskosten voor een uittredende partij wordt gebaseerd op de procentuele bijdrage van de uittredende partij aan de begroting (na de laatste begrotingswijziging over dat jaar) van het jaar voorafgaand aan het uittreden van die partij.

Waarbij rekening wordt gehouden:

- met het aandeel van de uittredende partij in de algemene reserve en eventueel een (deels) ten behoeve van de uittredende partij gevormde bestemmingsreserve;

en rekening zal worden gehouden:

- met een eventuele overname van personeel van de BSGR door de uittredende partij.

Verder zijn de uittredingskosten verschuldigd over een periode van 4 jaar na de uittredingsdatum, waarbij in de 1e twee jaar deze kosten 100% bedragen van de berekende uittredingskosten en in het 3e en 4e jaar respectievelijk 75 en 50%. De incidentele uittredingskosten van zowel de deelnemer zelf als ook de BSGR en de achterblijvende deelnemers komen volledig voor rekening van de uittredende partij.

Besluit

Besloten conform advies	Ja
De voorzitter	
De secretaris	